

„Jak wspierać i rozwijać warszawskie działania lokalne?”

Podsumowanie spotkania otwartego, które odbyło się 11 sierpnia 2015 roku w Warsztacie Warszawskim (pl. Konstytucji 4).

Kontekst spotkania:

Warszawa rozwija się dzięki aktywnym mieszkańcom - ludziom i organizacjom, którzy ożywiają i integrują lokalne społeczności. Miasto chce wspierać rozwój wspólnot lokalnych i zachęcać mieszkańców Warszawy do włączania się we wspólne działania i realizowania oddolnych inicjatyw.

Miasto od lat wspiera organizacje pozarządowe, za których pośrednictwem mieszkańcy działają na rzecz Warszawy. Ostatnio rośnie jednak potrzeba wsparcia także niezrzeszonych mieszkańców chcących działać na swoich podwórkach, w swoich dzielnicach.

Na przeciw tym potrzebom wychodzi Centrum Komunikacji Społecznej, które do końca 2015 roku ogłosi dwa konkursy: jeden na wspieranie organizacji pozarządowych (kontynuację SCWO Stołecznego Centrum Współpracy Obywatelskiej) oraz drugi, na wspieranie warszawskich działań lokalnych oraz prowadzenie centrum wspierania lokalności (Warsztatu, pl. Konstytucji 4).

Efektom spotkania z 11 sierpnia jest zbiór refleksji mieszkańców oraz członków organizacji pozarządowych na temat problemów, z jakimi stykają się działający lokalnie mieszkańcy, a także rekomendacje do otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych, który ogłoszony zostanie na jesieni 2015 roku.

Organizatorem spotkania było Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Podczas spotkania uczestnicy pracowali w 4 grupach tematycznych odzwierciedlających 4 główne obszary, w których wspierane będą warszawskie działania lokalne:

1. Wspieranie oddolnych działań sąsiedzkich
2. Wspieranie rozwoju miejsc aktywności lokalnej
3. Wspieranie partnerstw lokalnych i otwierania się na otoczenie lokalnych instytucji
4. Wsparcie i promowanie narzędzi współpracy mieszkańców i Miasta

[Spisane uwagi, rekomendacje, cytaty stanowią uwagi uczestników warsztatu, i nie odzwierciedlają oficjalnego stanowiska żadnej grupy lub Urzędu m.st. Warszawy].

1. Wspieranie oddolnych działań sąsiedzkich

(Rekomendacje uczestników spotkania)

Polepszenie komunikacji mieszkańców i urzędników:

- Potrzebne miejsce do spotkań (np. miejsce aktywności lokalnej, biblioteka, dom kultury) na: wspólne spotkania, szkolenia, warsztaty, cykl szkoleń dla mieszkańców i urzędników (razem)
- Wykaz urzędników, którzy wspierają działania lokalne

Polepszenie komunikacji mieszkańców i wspólnot:

- Rozszerzyć formuły DKDS-ów (Dzielnicowych Komisji Dialogu Społecznego)
- Jak ułatwić dostęp mieszkańcom do wspólnoty/spółdzielni
- Potrzeba dialogu
- Miejsce aktywności lokalnej jako miejsce takiego dialogu

Inkubator inicjatyw sąsiedzkich:

- Potrzeba trenerów, którzy będą wspierali liderów (liderzy bywają bez wsparcia, wypaleni)
- Stałe wsparcie

Przeptyw wiedzy/ dzielenie się zasobami:

- Stworzenie lokalnej grupy specjalnej – animatorów, którzy mogą pomóc w realizacji nowej inicjatywy
- Wiedza na temat zasobów ludzkich – wolontariuszy, studentów, aktywnych mieszkańców w dzielnicy
- Tworzenie kolacji tematycznych, dzięki którym można dzielić się doświadczeniem i ustalać wspólne rozwiązania na poziomie lokalnym

Otwartość:

- Formuła włączająca wszystkich chętnych (nie może być wykluczająca)
- Integracja społeczności lokalnej (mieszkańców, cudzoziemców)

Miejsce wsparcia:

- Powinno wspierać liderów, sieciować, służyć poradami, informacją jak znaleźć innych aktywnych
- Sieciowanie: sieciowanie aktywnych mieszkańców z instytucjami (szkolenia) - dla mieszkańców, dla pracowników instytucji
- Wykaz zasobów dzielnicy, jakimi może ona wesprzeć (aktywnych) mieszkańców

Szkolenia:

- Jak radzić sobie w sytuacji konfliktów (ze wspólnota/spółdzielnią), mediacje, negocjacje
- Jak efektywnie promować działania lokalne
- Edukacja o dostępnych narzędziach promocji
- Wykaz miejsc wspierających i promujących działania lokalne

Promocja działań:

- Wspólnotowa identyfikacja – znaczek jakości wyróżniający miejsca, które wspierają działania sąsiedzkie
- Strona internetowa z informacjami przydatnymi dla aktywnych mieszkańców
- Tablice informacyjne w strategicznych miejscach w dzielnicy/okolicy
- Promocja dotychczasowych działań, dobrych praktyk i pokazywanie jak to się robi
- Umożliwienie mieszkańcom wieszania plakatów o ich lokalnych działaniach
- Wsparcie promocyjne urzędu dzielnicy
- Słupy/tablice ogłoszeniowe

2. Wspieranie rozwoju miejsc aktywności lokalnej

(Rekomendacje uczestników spotkania)

Polepszenie komunikacji z urzędnikami:

- Obecnie: brak wzajemnego zrozumienia mieszkańców i urzędników
- Potrzebne szkolenia dla burmistrzów jakie mają możliwości decyzyjne, z kim mogą konsultować swoje decyzje
- Potrzebnych więcej szkoleń z obszaru partycypacji dla urzędników
- Zmiana podejścia, „lokalność nie jest obecnie wartością”
- Zmiana podejścia: grupa mieszkańców nie jest obecnie partnerem do rozmowy dla urzędu
- Otwarcie zespołów urzędniczych na ludzi (lepsza komunikacja, podejście do mieszkańców)

Wsparcie działań mieszkańców przez urząd:

- Teraz „Urząd Dzielnicy nie wspiera działań mieszkańców”
- Dzielnicy „pomagacze”, koordynatorzy do spraw partycypacji oraz do spraw społecznych/obywatelskich (działający w miejscach aktywności lokalnej)
- „Przepisy bliżej ludzi”

Dostępność i jakość lokali na miejsca aktywności lokalnej:

- „Masz miejsce- możesz wszystko”
- Udostępnianie przez dzielnicę/Miasto lokali, które stoją puste, nieużywane
- Udostępnienie lepszych lokali na miejsca aktywności lokalnej (lepszy standard lokali)
- Wybranie i udostępnianie spośród bazy lokalowej dzielnicy lokali na miejsca aktywności lokalnej (teraz „nie ma lokali na działania mieszkańców”)
- Obecnie zbyt wysokie wymagania wobec organizacji pozarządowych w kwestii jakości wykończenia wynajmowanych lokali (przy remontach)
- Postulat by na nowo budowanych osiedlach był wymóg przeznaczenia 1 lub więcej lokali na działania mieszkańców- kluby osiedlowe/miejsca aktywności lokalnej [zmiana przepisów]; w tym przestrzeń do zabaw dzieci (z możliwością wspólnego zatrudnienia opiekuna/opiekunki)

Otwieranie istniejących instytucji i lokali na potrzeby mieszkańców:

- Otwarcie instytucji kultury np. domów kultury na potrzeby i pomysły mieszkańców, społeczności lokalnej
- Teraz instytucje te są często zamknięte (np. Kino Iluzjon, które mogłoby wspierać działania szerzej, ale raczej angażuje się w przedsięwzięcia komercyjne)
- Zmiana podejścia do mieszkańca: mieszkaniec jako równy partner do rozmowy dla instytucji kultury (teraz ew. organizacja jest takim partnerem, pojedynczy mieszkaniec lub grupa nieformalna nie jest)
- Potrzeba bezpłatnych zajęć
- Możliwość bezpłatnego udostępnienia mieszkańcom przestrzeni na ich działania
- Otwarcie OSiR-ów (Ośrodków Sportu i Rekreacji) na potrzeby mieszkańców, bezpłatne użyczenie przestrzeni

Miejsca aktywności lokalnej:

- Powinny być blisko (możliwość dojścia na piechotę)
- Potrzebny jest administrator- koordynator, który dba o: harmonogram, bezpieczeństwo, czystość, media itp. oraz posiada umiejętności mediowania i rozwiązywania konfliktów
- Niski czynsz, płaci dzielnica/Miasto
- Programem działań zajmują się mieszkańcy
- Na wzór zagranicznych *community centers*
- Warszawski wzór: Centrum Paca 40
- Ważna dostępność dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami różnego typu (lokale dostępne dla osób poruszających się na wózkach, pętle indukcyjne dla niedosłyszących, tłumacz języka migowego, tłumacz języka migowego on-line)
- Każde miejsce ma swój regulamin (dostosowany do danego lokalu, danej społeczności)
- Wszystkie miejsca mają wspólny „dekalog” – zasady, standardy pracy

Promocja miejsc aktywności lokalnej i działań mieszkańców:

- Lista miejsc w Internecie
- Forum dyskusyjne z administratorem – mieszkańcy piszą jaki mają problem, razem z innymi wspólnie szukają rozwiązania, partnerów działań
- Dobre narzędzie: Civil Hub

3. Wspieranie partnerstw lokalnych i otwierania się na otoczenie lokalnych instytucji

(Rekomendacje uczestników spotkania)

Jak wspierać partnerstwa lokalne:

- Opracowanie zasad i standardów pracy partnerstw
- Ustalenie: forma wsparcia: dyżur doradcy, e-mail, spotkania
- „Partnerstwo słucha, pomoże, doradzi”
- Sieciowanie partnerstw, szkolenia, wymiana doświadczeń (w wymiarze lokalnym i ogólnowarszawskim)
- Partnerstwa opierać się mają na zaangażowaniu mieszkańców, oparciu się na ich potrzebach
- Szerokie spektrum działania
- Promocja działań partnerstw: 100 słupów na promocję działań lokalnych (np. takie jak na Pradze-Południe)

Otwieranie się na otoczenie lokalnych instytucji takich jak:

- Domy kultury
- Biblioteki
- OSiR
- Szkoły, przedszkola
- Muzea, teatry
- Placówki medyczne, przychodnie
- Lokalny biznes np. puby, kawiarnie, sklepy
- Transport, np. autobusy

Otwieranie się lokalnych instytucji:

- Fizyczne otwarcie: dostępność popołudniami i w weekendy, wtedy kiedy tego potrzebują mieszkańcy (a nie kiedy formalnie działa instytucja)
- Dostępność dla różnych grup, dla osób ze specjalnymi potrzebami (winda, klimatyzacja)

Bank usług:

- Wiedza, Usługi, Zasoby materialne, Czas, Wolontariat
- Moderator
- Nie tylko w wymiarze lokalnym, ale i ogólnowarszawskim
- Działania lokalne jako szansa na metodę pracy socjalnej, na organizowanie społeczności lokalnej, włączanie OPS (Ośrodków Pomocy społecznej)

Promocja:

- W przychodniach
- Słupy informacyjne w ważnych lokalnie miejscach
- Promocja działań lokalnych w komunikacji miejskiej, ekrany

4. Wsparcie i promowanie narzędzi współpracy mieszkańców i Miasta

(Rekomendacje uczestników spotkania)

Narzędzia współpracy mieszkańców i Miasta:

- Inicjatywa lokalna
- Budżet partycypacyjny
- Punkt informacyjny
 - Stacjonarny, Infolinia, Obwoźny punkt, Strona www
 - Dostępny dla wszystkich (w tym dla osób z małymi dziećmi- przewijak, dla osób z niepełnosprawnościami- odpowiednie udogodnienia: programy odczytu ekranu, podjazdy, pętle indukcyjne, tłumacz PJN)
 - Spotkania, warsztaty (streaming, relacje on-line, możliwość uczestniczenia on-line w spotkaniach)
- Opieka prawna
- Dostępność lokali, współpraca z ZGN (Zakład Gospodarowania Nieruchomościami)
 - Platforma internetowa, gdzie można rezerwować lokal z bazy lokali miejskich, grafik wynajmu
- SCWO (Stołeczne Centrum Współpracy Obywatelskiej) dla organizacji pozarządowych

Rodzaje wsparcia:

- Wsparcie dla osób, które przychodzą z pomysłem
- Wsparcie prawno-organizacyjne

Promocja narzędzi współpracy:

- Gazetki lokalne
- Kampania ogólnomiejska poprzez ukazywanie przykładów z życia- mieszkańców, którzy coś zrealizowali (np. ścieżka ornitologiczna)
- Promocja w komunikacji miejskiej (na ekranach) dostosowana do danego obszaru, np. w autobusie jadącym przez 3 dzielnice- informacje o działaniach, wydarzeniach w tych dzielnicach

Postulaty wspólne uczestników spotkania:

- **Wsparcie mieszkańców działających lokalnie** poprzez dostępne w dogodnych godzinach: szkolenia, warsztaty, spotkania, poradnictwo, punkty informacyjne
- **Sieciowanie aktywnych mieszkańców** ze sobą oraz lokalnymi instytucjami
- **Otwarcie się na lokalną społeczność** (jej potrzeby i pomysły) **lokalnych instytucji**, m.in. domów kultury, bibliotek, OSiR-ów
- **Poprawa jakości komunikacji między mieszkańcami, a urzędami i urzędnikami** (w tym lepszy przepływ informacji, więcej urzędników wspierających działania lokalne mieszkańców, traktowanie mieszkańców jako różnego partnera do rozmowy o okolicy, dzielnicy)
- **Udostępnianie przez dzielnice/Miasto lokali z przeznaczeniem na miejsca aktywności lokalnej**, (których program tworzony jest przez mieszkańców, na podstawie ich możliwości, pomysłów i potrzeb)
- Miejsca aktywności lokalnej oraz poradnictwa **dostępne dla wszystkich mieszkańców**, uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami, dzieci, osób starszych itp.
- **Uruchomienie narzędzia internetowego ułatwiającego przepływ informacji** między aktywnymi mieszkańcami (w wymiarze dzielnicowym i ogólnowarszawskim)
- **Lepsza promocja działań lokalnych** (np. nośniki ułatwiające promowanie lokalnych wydarzeń (np. tablice, słupy, monitory w komunikacji miejskiej); kampanie pokazujące zrealizowane inicjatywy i aktywnych mieszkańców)

